

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

»»

วิสัยทัศน์

เป็นองค์กรหลักด้านคุ้มครองผู้บริโภคและส่งเสริมผู้ประกอบการด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพ เพื่อประชาชนสุขภาพดี

»»

พันธกิจ

- 1) พัฒนาผู้บริโภคให้มีคุณภาพในการดูแลตนเอง เพื่อการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ปลอดภัยถูกต้อง และเหมาะสม
- 2) ส่งเสริมและพัฒนาการประกอบการให้มีคุณภาพแข็งข้นได้ในระดับสากล เพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจของประเทศไทย
- 3) ควบคุม กำกับดูแลผลิตภัณฑ์สุขภาพให้มีคุณภาพ ปลอดภัย และมีประสิทธิผล
- 4) ส่งเสริมความมั่นคงด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพ เพื่อให้คนไทยสามารถเข้าถึงได้ในยามปกติ และภาวะฉุกเฉิน

»»

ค่านิยม

Thai FDA

Thai (Thai Value) ชื่อสั้นๆ อ่อนน้อมถ่อมตน

F (Focus on People) มุ่งผลประโยชน์

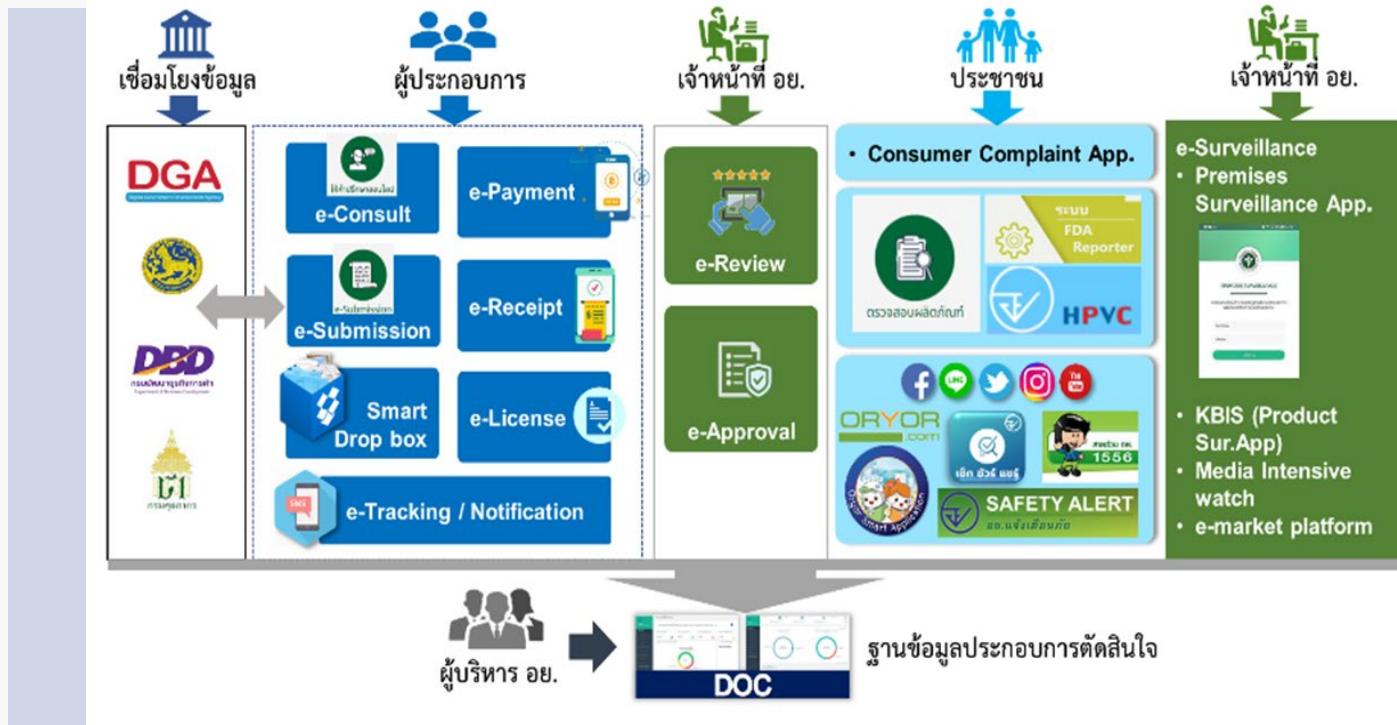
D (Dependable) ฝึกตน เป็นที่พึ่งพา

A (Advancement) พัฒนาอย่างต่อเนื่อง

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) มีบทบาทหน้าที่ในการป้องกันและคุ้มครองสุขภาพของประชาชนจากการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพ เพื่อให้ผลิตภัณฑ์สุขภาพมีคุณภาพและปลอดภัย มีการส่งเสริมพฤติกรรมการบริโภคที่ถูกต้องด้วยข้อมูลทางวิชาการที่มีหลักฐานเชื่อถือได้ และมีความเหมาะสม แม้จะมีการเปลี่ยนแปลงในบริบทต่าง ๆ เช่น นโยบายรัฐบาลที่จะพัฒนาและสร้างความเท่าเทียมในการเข้าถึงบริการสุขภาพ ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 การขับเคลื่อนประเทศไทย สู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน รวมถึงบริบทการเปลี่ยนแปลงทางสังคม สิ่งแวดล้อม และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาบูรณาการการทำงาน ตลอดจนการที่ประชาชนให้ความสำคัญ และใส่ใจต่อการดูแลสุขภาพมากขึ้น ล้วนเหล่านี้เป็นตัวแปรสำคัญ

ในการผลักดันให้อยู่ ขับเคลื่อนการพัฒนา ซึ่งการจะบรรลุความท้าทายดังกล่าวอย่าง จึงมุ่งเน้นให้เกิดการบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศ เชื่อมโยงระบบสารสนเทศ และการทำฐานข้อมูลกลางเพื่อการใช้ประโยชน์อย่างทั่วถึงตลอดภาคี พัฒนาระบบสารสนเทศ สามารถตอบสนองต่อความต้องการของบุคลากร ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้อย่างรวดเร็ว มีการจัดการความรู้ รวมทั้งมีเครือข่ายการดำเนินงานที่เข้มแข็ง มีช่องทาง ในการสื่อสารที่หลากหลาย รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ตลอดจน การมีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ Best Practice อย่างต่อเนื่อง สร้างกระบวนการเรียนรู้ อยู่ตลอดเวลา ซึ่งล้วนเป็นปัจจัยสำคัญที่ผลักดันไปสู่ความสำเร็จ ตามเป้าหมาย ได้แก่ “ผู้บริโภคปลอดภัย ผู้ประกอบการก้าวไกล ระบบคุ้มครองสุขภาพไทยยั่งยืน”

สารสนเทศเพื่อประชาชน

จากเป้าหมาย “ในปี 2565 อย. จะเป็นองค์กรดิจิทัลเต็มรูปแบบ ด้วยการปรับระบบการทำงานให้เป็นดิจิทัล มีระบบ Big Data Analytics และปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่องให้เกิดความยั่งยืน” อย. ได้กำหนดให้มีฐานข้อมูลสารสนเทศที่สำคัญ เช่น ฐานข้อมูลผลการพิจารณา ผลิตภัณฑ์สุขภาพ ฐานข้อมูลผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ฐานข้อมูล เฝ้าระวังผลิตภัณฑ์สุขภาพ ฐานข้อมูลการติดตามและประเมินผล ฐานข้อมูล FDA KM เป็นต้น มีการนำเข้าข้อมูลแบบ Real Time ตามช่วงเวลาของข้อมูลแต่ละประเภท ทำให้ข้อมูลมีความถูกต้อง ทันสมัย เชื่อถือได้ และพร้อมใช้งานพร้อมให้บริการข้อมูลกับทุกภาคส่วน ด้วยกระบวนการวิเคราะห์และบททวนข้อมูล เพื่อการวางแผนการจัดการ เชิงยุทธศาสตร์และการพยากรณ์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ ซึ่งข้อมูลทุกระบบ จะเชื่อมต่อแบบครบวงจรโดยเริ่มจากผู้ประกอบการมาข้อมูลน้ำยาต ข้อมูลจะเข้าฐานข้อมูลการอนุญาตผลิตภัณฑ์สุขภาพ และถูกส่งต่อไปยัง

ฐานข้อมูลการเฝ้าระวังผลิตภัณฑ์สุขภาพและโழฆณา เพื่อวางแผน การตรวจสอบและเฝ้าระวัง และจัดเก็บข้อมูลผลการตรวจสอบเฝ้าระวังไว้ในฐาน นอกเหนือนี้ยังมีข้อมูลรายงานอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ผลิตภัณฑ์สุขภาพ (ฐานข้อมูล HPVC) เป็นข้อมูลของผู้ป่วยจากการใช้ผลิตภัณฑ์สุขภาพที่มีรับการรักษาที่โรงพยาบาล ซึ่งข้อมูลทั้งหมดจะไหลเข้าสู่ระบบ Big Data ของ อย. ระบบจะวิเคราะห์และประมวลผล หากพบผลิตภัณฑ์ส粲ประกอบการ หรือการโழฆนาที่กระทาที่ผิดกฎหมายและเป็นเท็จ จะถูกส่งไปสู่ระบบการลือสารเตือนภัย ให้กับผู้บริโภค ข้อมูลอีกส่วนจะถูกส่งมาหากคุณย์ต่อต้านข่าวปลอม (Fake News) เข้าสู่ระบบ Safety Alert จากนั้นข้อมูลจะส่งผ่านไปยังกองผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการร่วมกับผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบข้อเท็จจริง หากพบว่ามีการกระทาที่ผิดกฎหมายจริง จะดำเนินการจัดทำ Fact sheet ข้อมูลที่ถูกต้อง เพื่อดำเนินการสื่อสารให้กับประชาชนรับทราบต่อไป

องค์ความรู้เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์สุขภาพสู่สากล

อย. ดำเนินการจัดการความรู้อย่างเป็นระบบ มีคณะกรรมการ (KM Team) จากทุกหน่วยงานอย่างภายในองค์กร โดยมีผู้บริหารระดับสูงขององค์กรเป็นผู้บริหาร จัดการความรู้ (CKO) ที่มอบนโยบาย กำกับติดตาม ให้คำปรึกษาแนะนำ อย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลาการดำเนินการ ผ่านขั้นตอนการจัดการความรู้ (7 ขั้นตอน) มีการบันทึกความรู้จากการ cascade วิถีย์ทัศน์ ภารกิจ และเป้าหมายขององค์กร แก่ปัญหาที่พบในการทำงานประจำ แบ่งปันความรู้ ผ่านเครื่องมือต่าง ๆ เช่น ชุมชนปฏิบัติ (COPs) ทั้งภายในและระหว่างหน่วยงาน เพื่อนช่วยเพื่อน แหล่งผู้รู้ในองค์กร การทบทวนสรุปบทเรียน (AAR) เรื่องเล่า ความสำเร็จ เป็นต้น โดยทุกปีมีเวลาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในระดับองค์กรเพื่อเปิดโอกาส ให้นำเสนอผลงานการแลกเปลี่ยนความรู้เพื่อค้นหา Best Practice ของ อย.

และเก็บรวบรวมอย่างเป็นระบบผ่านเครือข่ายอินเตอร์เน็ต (FDA KM) ที่สามารถเข้าถึงได้อย่างรวดเร็ว มีองค์ความรู้สำคัญที่ช่วยส่งเสริมการพัฒนาผลิตภัณฑ์สุขภาพ เพื่อให้สามารถสร้างรายได้ให้กับครัวเรือน ชุมชน และสามารถแข่งขันได้ในระดับสากล ดังเช่น การนำองค์ความรู้ไปยังระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์สุขภาพวิสาหกิจชุมชนสู่มาตรฐานสากล (น้ำเกี้ยนโมเดล) ที่ช่วยยกระดับ สร้างมาตรฐานการผลิตผลิตภัณฑ์สุขภาพวิสาหกิจชุมชน SME ผู้ผลิตเครื่องสำอาง สู่มาตรฐานวิธีการที่ดีในการผลิตเครื่องสำอางอาเซียน ตั้นแบบ ได้รับหนังสือรับรองสถานประกอบการเครื่องสำอางตามหลักเกณฑ์ วิธีการที่ดีในการผลิตเครื่องสำอางอาเซียน (ASEAN GMP) สามารถแข่งขัน ในระดับนานาชาติด้วย

องค์ความรู้ไปยังระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์สุขภาพวิสาหกิจชุมชนสู่มาตรฐานสากล (น้ำเกี้ยนโมเดล)

อย. ร่วมกับ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด (สสจ.) น่าน นำองค์ความรู้ มาพัฒนาต่อยอดการผลิตของวิสาหกิจชุมชนชีววิถีดำเนินน้ำเกี้ยบ ลุ่มน้ำตาลสูตรสากล ดังนี้ 1) รวบรวมข้อมูล คัดเลือกต้นแบบ อย. ดำเนินการคัดเลือกวิสาหกิจชุมชน โดยพิจารณาจากคุณภาพ ความจริงจังของคนในชุมชน แหล่งปลูก ฯลฯ 2) อบรมเชิงปฏิบัติการ เมื่อผ่านการคัดเลือก อย. ร่วมกับ สสจ.น่าน จัดอบรม เพื่อสร้างความรู้ และร่วมมือ วิเคราะห์ หาข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนา 3) จัดเวทีถ่ายทอดองค์ความรู้ เกี่ยวกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์และสถานที่ผลิต โดยวิทยากรผู้มีองค์ความรู้เฉพาะเรื่อง 4) ยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ และสถานที่ผลิต ให้ค่าแนะนำปรึกษา 5) ลงพื้นที่ ตรวจเยี่ยม ติดตาม ประเมินผล ร่วมหารือ เสนอแนะแนวทางการจัดการอุปสรรคของการพัฒนา และ 6) หาช่องทาง จัดจำหน่าย เช่น ทางไปรษณีย์ / Food Mart จากการใช้ช่องค์ความรู้เข้าไป ช่วยยกระดับมาตรฐานของวิสาหกิจชุมชนดังกล่าวส่งผลให้สามารถสร้างรายได้ ให้กับครัวเรือนเพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่า 300 บาท/คน/วัน รายได้ของวิสาหกิจ ชุมชนเพิ่มขึ้น จาก 5 แสนบาท เป็นปีละ 16 ล้านบาท และยังเป็นแหล่งศึกษา ดูงานที่มีคุณภาพดูงานแล้ว 1,120 คน

ยกระดับงานบริการและปฏิบัติราชการด้วยระบบเทคโนโลยีดิจิทัล

อย. ให้ความสำคัญกับการพัฒนาองค์กรให้เป็น Digital government กำหนดแผนการเปลี่ยนผ่าน อย. ให้เป็นองค์กรดิจิทัล (Thai FDA Digital Transformation Roadmap) โดยออกแบบและปรับปรุงกระบวนการให้บริการประชาชนและการบริหารจัดการองค์กร ตามแนวคิดหลักเรื่อง Data Driven Organization และการทบทวน ปรับปรุงกระบวนการให้บริการประชาชน โดยนำแนวคิด Design Thinking มาประยุกต์ใช้ ทำให้ได้แนวทางในการพัฒนาและบริหารด้านข้อมูลสารสนเทศของ อย. ที่จะมุ่งเน้นการพัฒนาองค์ประกอบสำคัญที่เกี่ยวข้องกับระบบสารสนเทศ 4 องค์ประกอบ ได้แก่

1) FDA Digitalization นำเทคโนโลยีดิจิทัล มาใช้เพื่อปรับเปลี่ยนรูปแบบกระบวนการทำงาน (Process) และการกิจกรรมคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพของ อย. (Business Model) เพื่อสร้างคุณค่าให้กับประชาชน โดย พัฒนากระบวนการผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์แล้วจำนวน 366 กระบวนการ จากกระบวนการทั้งหมด 420 กระบวนการ คิดเป็นร้อยละ 87.14 และจะพัฒนากระบวนการให้เป็นอิเล็กทรอนิกส์ทุกกระบวนการ ภายในปี พ.ศ. 2564

2) Process Development and Process Re-design อย. ได้ปรับปรุงและยกระดับการให้บริการสู่บริการดิจิทัล (Digital Service) ที่มีประสิทธิภาพ

แนวทางการพัฒนาระบบการออกใบอนุญาตเป็นอิเล็กทรอนิกส์แบบครบวงจร

การออกใบอนุญาตทั้งหมดของ อย. เป็นอิเล็กทรอนิกส์ (ภายในปี 64)

Technology

Block chain/
Digital Signature

RPA / AI

Web / Mobile
Application / APIs

ระบบการออกใบอนุญาตผลิตภัณฑ์สุขภาพเป็นอิเล็กทรอนิกส์แบบครบวงจร

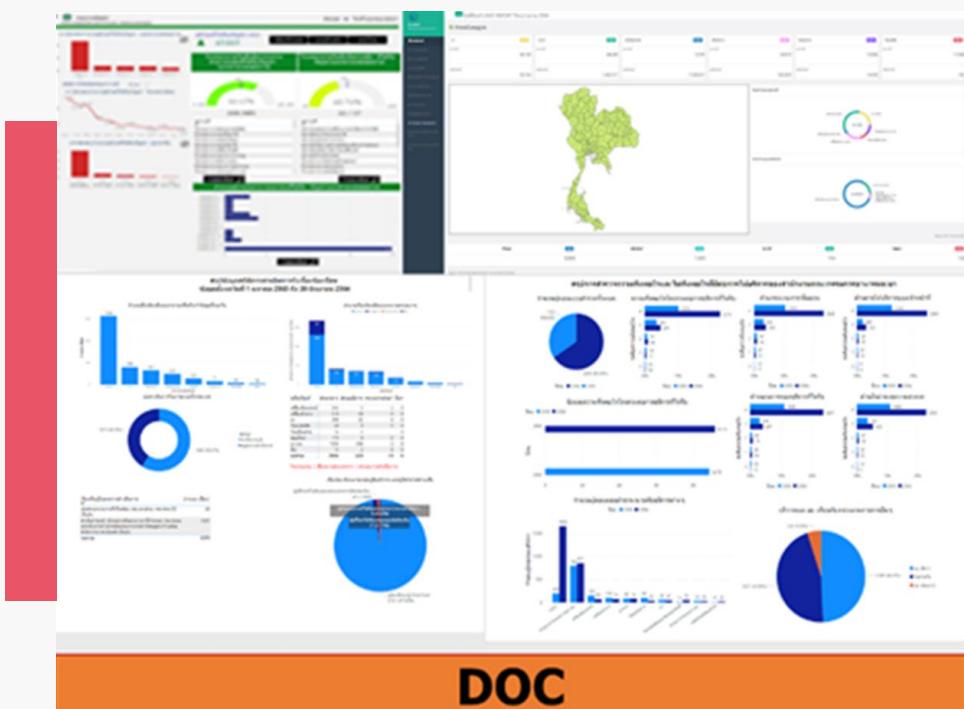

ด้วยระบบการออกใบอนุญาตเป็นอิเล็กทรอนิกส์แบบครบวงจร เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ประกอบการ ทำให้ลดเวลาใช้จ่ายในการเดินทางลดความแออัดที่จุดบริการ สามารถดำเนินการได้ทุกที่ ทุกเวลาและช่วยลดระยะเวลาดำเนินการ และสามารถอนุญาตได้เร็วขึ้นร้อยละ 20 เช่น (1) การขออนุญาตผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร เดิมใช้เวลา 35 วันทำการ เหลือ 28 วันทำการ (2) การขึ้นทะเบียนตำรับยาใหม่ ชีววัตถุใหม่เดิมใช้เวลา 280 วันทำการ เหลือ 220 วันทำการ (3) คำขอขึ้นทะเบียนวัตถุอันตรายกรณีสารใหม่ เดิมใช้ระยะเวลา 120 วันทำการ เมื่อปรับปรุงแล้วใช้ระยะเวลาเหลือ 100 วันทำการ

3) Data Governance and Data Security จัดทำชุดข้อมูลสำคัญและธรรมาภิบาลข้อมูล ของ อย. เพื่อเผยแพร่สู่สาธารณะผ่านระบบ CKAN ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ซึ่ง อย. เป็นหน่วยงานนำร่องระยะที่ 1 รวมถึงได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ และคณะทำงาน ด้านธรรมาภิบาลข้อมูลและความปลอดภัยข้อมูล เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงาน

4) Digital Culture and Digital Mindset จัดอบรมพัฒนา Digital Skill แก่บุคลากรทั้งส่วนกลางและภูมิภาค ผ่านระบบ Video Conference ในหัวข้อ Digital Transformation, Digital Literacy, Data Analytics และ Data Virtualization มีผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมและผ่านการประเมิน จำนวน 144 คน

อย. ได้นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการรวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวางแผนการจัดการเชิงยุทธศาสตร์ และการพยากรณ์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ นำเทคโนโลยี Big Data Analytics/BI มาใช้ในการพัฒนาระบบ Health Product Profile Center เพื่อรับรวมและเชื่อมโยงข้อมูลการอนุมัติ อนุญาต ผลิตภัณฑ์สุขภาพ ข้อมูลสถานประกอบการด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพ ทั่วประเทศ เชื่อมโยงข้อมูลการเฝ้าระวัง และการตรวจสอบ ผลิตภัณฑ์สุขภาพ ทำให้สามารถสืบค้นและวิเคราะห์ข้อมูล ในลักษณะที่เป็น Data Virtualization และดึงข้อมูลแบบ Real time ในหลากหลายรูปแบบ เช่น Dynamic Dashboard / Geographic Information System / Pivot Table เป็นต้น เพื่อให้ผู้บริหาร และผู้ปฏิบัติงานมีข้อมูล สนับสนุนต่าง ๆ ในการตัดสินใจวางแผน เชิงยุทธศาสตร์และการพยากรณ์ผลลัพธ์ โดยระบบคุณยปฎิบัติการ ข้อมูลสารสนเทศระดับกรม (Department Operation Center : DOC

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

- 1) ความมุ่งมั่นและวิสัยทัคณ์ของผู้บริหาร และนโยบายที่ชัดเจน เป็นรูปธรรม ทำให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 2) ทักษะและความรู้ความสามารถของบุคลากร ซึ่งบุคลากรส่วนใหญ่เป็นเภสัชกรและนักวิทยาศาสตร์อาหาร และสาขาวิชาชีพอื่น ๆ ซึ่งมีทักษะความรู้ที่ช่วยพัฒนาการทำงาน ประกอบกับมีความมุ่งมั่นตั้งใจในการปฏิบัติงานด้วยความทุ่มเทและเลี้ยงลูก
- 3) ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สนับสนุนการปฏิบัติงานของบุคลากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 4) ความร่วมมือของเครือข่ายที่เข้มแข็งและมีประสิทธิภาพ ทำให้การดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพบรรลุ ตามเป้าประสงค์ที่กำหนด